Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri:
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețul inserțiunilorŭ: o seria garmondu pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LII.

„Gazeta" iese în fie-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe unu anu 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulu I.: pe unu anu 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unu anu 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtu abonamentele câtu și inserțiunile suntu a se plăti înainte.

Nr. 21. Brașovŭ, Joi 26 Ianuarie 1889.

Brașovŭ, 25 Ianuarie v.

Trista întêmplare a morțiĭ prințuluĭ de corónă a făcutŭ sĕ inceteze pentru câteva ḑile luptele parlamentare din capitala ungară provocate de legea militară.

Acéstă pausă au folosit'o oficioșii luĭ Tisza cu prisosŭ spre a face reclamă pentru elŭ. După raporturile lorŭ, Tisza, care în urma nenorociriĭ plecase imediatŭ la Viena, a fostŭ în ḑilele aceste de grea cercare singurulŭ sfătuitor al monarchuluĭ obidat și numaĭ în urma stăruințelorŭ luĭ s'ar fi decisŭ Maiestatea Sa a comunica poporelorŭ deplinulŭ adevĕrŭ despre mórtea prințuluĭ de corónă.

După probele, ce le-au datŭ până acuma, la multe ne puteam aștepta din partea oficioșilorŭ tiszaiștĭ, numaĭ la aceea nu, că vorŭ folosi mórtea prințuluĭ de corónă pentru scopurile lorŭ de partidă. Dér șĭ-au găsitŭ beleaua cu foile opoziționale.

Cu totŭ dreptulŭ îĭ impută acum foile opoziționale ministrului-președinte Tisza, că dênsulŭ a făcutŭ pe președintele camereĭ deputațilorŭ sĕ declare în parlamentŭ, că tóte scirile lățite despre mórtea prințuluĭ de corónă suntŭ neadevĕrate și că a murit în urma unuĭ atacŭ de apoplexiă. Câteva óre după acéstă solemnelă constatare apărŭ comunicatulŭ fóieĭ oficiale, care desminți vorbele președinteluĭ camereĭ într'unŭ modŭ flagrantŭ.

Se constată, că dlŭ Tisza a primitŭ Mercurĭ séra o telegramă care ḑicea, că prințulŭ a muritŭ în urma uneĭ împușcăturĭ. In aceeașĭ séră ministrulŭ-președinte a convenitŭ cu Pechy în clubulŭ guvernamentalŭ, așadéră nu maĭ încape îndoiélă, că declarația președinteluĭ camereĭ s'a stabilitŭ în înțelegere cu ministrulŭ președinte. Cu tóte astea oficioșiĭ luĭ Tisza cuteză a susține, că acesta a datŭ monarchuluĭ sfatulŭ, ca sĕ se publice adevĕrulŭ despre mórtea prințuluĭ.

Ce sĕ veḑĭ înse? Insușĭ organulŭ ministruluĭ de esterne „Fremdenblatt" vine acum și desminte categoricŭ scirea adusă de oficioșiĭ ungurĭ, că tocmaĭ Tisza ar fi stăruitŭ pe lângă monarchŭ, ca sĕ se publice causa morțiĭ prințuluĭ Rudolfŭ. Când a sositŭ Tisza în Viena, ḑice numita fóiă, lucru era deja hotărîtŭ și deja era dată împuternicirea maĭ înaltă pentru publicarea comunicatuluĭ, care arată causa morțiĭ, și tocmaĭ erau ocupațĭ ceĭ din ministeriulŭ de esterne cu redactarea luĭ.

Desmințirea acéstă este fórte pișcătore pentru ministrulŭ-președinte unguresc și ea de sigurŭ că nu va contribui a micșora oposițiunea ce se face luĭ Tisza în cestiunea legiĭ militare.

După ce s'a întorsŭ dela Viena, înainte de îmormêntarea prințuluĭ de corónă, se ḑice că a fostŭ interpelatŭ d-lŭ Tisza în clubulŭ sĕu, décă nu cumva în urma morțiĭ prințuluĭ de corónă s'a ivitŭ vre-o schimbare în afacerea legiĭ militare. Ministrulŭ-președinte sĕ fi declaratŭ, că după îmormêntare se va continua simplu desbaterea și că în privința paragrafilorŭ 14 și 25 nu crede a fi lucru lealŭ sĕ se foloséscă de tristulu casŭ alŭ morțiĭ prințuluĭ Rudolfŭ spre a dobêndi concesiunĭ.

Décă nu-ĭ dă mâna luĭ Tisza sĕ dobêndéscă concesiunĭ, nicĭ noue nu ne dă mâna sĕ ne abatemŭ dela calea pe care amŭ pornitŭ în interesulŭ patrieĭ — rĕspundŭ oposiționaliĭ.

Se vorbesce, că șansele paragrafilorŭ cu pricina (14 și 25) devinŭ totŭ maĭ rele și după manifestațiunile, ce se făcŭ în contra lorŭ în cercurile electorale ungurescĭ, se crede că cu greu vorŭ fi primițĭ de dietă.

Se maĭ asigură că în cercurile magnațilorŭ se manifestă o viuă oposițiă în contra legiĭ militare, maĭ alesŭ în contra unorŭ disposițiunĭ ale eĭ, așa că guvernulŭ nu va avé în camera magnațilorŭ maĭ puține dificultățĭ, ca acelea ce le-a întêmpinatŭ în camera deputațilorŭ.

Vinerĭ se vorŭ reîncepe în dietă desbaterile asupra legiĭ militare. Până atuncĭ se potŭ constata două oposițiunĭ fórte semnificative. Maĭ întâiu blamagiulŭ ce l'au suferitŭ oficioșiĭ ungurescĭ cu reclamele lorŭ pentru atotputernicia luĭ Tisza Kalman, — alŭ doilea idea ce s'a născutŭ în capetele politicilorŭ ungurescĭ, că acum după mórtea prințuluĭ de corónă s'ar puté stórce maĭ ușorŭ concesiunĭ cu privire la paragrafiĭ ceĭ maĭ multŭ combătuțĭ aĭ legeĭ militare.

Mórtea prințuluĭ de corónă Rudolf.

Corespondentulŭ ḑiaruluĭ „Budap. Tagblatt" spune, că dintre toțĭ membriĭ familieĭ împĕrătescĭ cea maĭ mare tăriă în fața nenorociriĭ a dovedit'o împĕrătésa *Elisabeta*, care a sciutŭ sĕ'șĭ esprime marea durere și a fostŭ cu ochiĭ deschișĭ la tóte ce se petreceau în palatŭ. — Dér Majestatea Sa? Celŭ ce a fost maĭ greu cercatŭ de sórte, tatălŭ marinimosŭ, care a fostŭ înșelatŭ în speranțele sale cele maĭ bune? Ceĭ ce încunjurau pe Majestatea Sa spunŭ, că durerea nespusă a acestuĭ tată iubitorŭ s'a manifestatŭ în modulŭ celŭ maĭ sfâșietorŭ de inimă. Dér natura eroică a monarchuluĭ nu l'a părăsitŭ nicĭ acuma. Lumea din afară vede numaĭ, că trăsurile fețeĭ luĭ Franciscŭ Iosifŭ I. ĭlŭ arată în puține óre cu anĭ maĭ bĕtrânŭ; dealtmintrelea împĕratulŭ îșĭ stăpânesce durerea în modŭ admirabilŭ. Mândru și dreptŭ este umbletulŭ sĕu și organulŭ luĭ e tare și sonorŭ. Din timpŭ în timpŭ ce'i dreptŭ nu maĭ póte birui nicĭ acéstă natură eroică în contra dureriĭ, dér afară de înalta sa soțiă nimenea nu este martorŭ când se esprimă durerea părinteluĭ. In nóptea după sinuciderea prințuluĭ de corónă Maiestatea Sa s'a încuiatŭ în camera sa de durmitŭ. Ne putemŭ ușorŭ închipui, că aceste óre n'au fostŭ dedicate odihneĭ. Indată după órele 3 de diminéță împĕratulŭ a eșitŭ deplinŭ îmbrăcatŭ din camera de durmitŭ. Elŭ întrebă pe mareșalulŭ curțiĭ, principele Hohenlohe scurtŭ: „Unde'i?" — Prințulŭ rĕspunse: „In camera de durmitŭ, Majestate." Și împĕratulŭ merse cu pasŭ firmŭ maĭ departe — la coștiugulŭ fiuluĭ sĕu. Vre-o douĕḑecĭ de minute a statŭ Majestatea Sa aicĭ singurŭ cu mortulŭ.... Când se crepa de ḑiuă împĕratulŭ era la gara de vestŭ. Princesa Gizella și Prințulŭ Leopoldŭ de Bavaria sosiră. Altă iritațiune, alte lacrimĭ. In timpŭ de treĭ-ḑecĭ și și șése de óre monarchulŭ nostru n'a închisŭ ochiĭ, n'a mâncatŭ și n'a bĕutŭ nimicŭ. Cele maĭ teribile iritațiunĭ făcură sĕ se sguduie acéstă natură de ferŭ, a căreia putere de resistență era încă mărită prin aceea, că este pĕtrunsŭ de cea maĭ înaltă a sa chiămare.

*

Imbulzéla publiculuĭ la îmormêntare a fostŭ atâtŭ de mare, încâtŭ a degeneratŭ în adevĕrate tumulte. Peste o sută de miĭ de ómenĭ se'mbulḑiau la capela palatuluĭ. Deja peste nópte se postă mulțimea de ómenĭ astfelŭ, încâtŭ diminéța sta pe întregulŭ locŭ dela palatŭ omŭ lângă omŭ. Când se începŭ intrarea în capelă, se produse o îmbulzală ce nu se póte descrie; 9 persóne au fostŭ greu rănite, vr'o 30 femeĭ au leșinatŭ. A trebuit sĕ vie armata și cu latulŭ sabieĭ sĕ oprésca valurile de poporŭ. Dér poporulŭ căută sĕ spargă cordonulŭ militarŭ; cu acéstă ocasiune au fostŭ călcate'n picióre și greu rănite treĭ femeĭ. După amêḑiĭ douĕ fete și unŭ copilŭ au fostŭ asemenea greu rănițĭ în îmbulzélă. Cu totulŭ au fostŭ rănițĭ 25 de ómenĭ, între carĭ douĕ persóne prin loviturĭ de sabiă de cătră soldațĭ. La 4 óre d. a. s'a sistatŭ intrarea în capelă din ordinŭ maĭ înaltŭ.

*

Corespondentulŭ specialŭ alŭ ḑiaruluĭ „Budapester Tagblatt" scrie din Viena cu data 4 Februarie: „Protocolulŭ de obducțiune s'a publicatŭ dér elŭ n'a adusŭ soluțiunea așteptată a problemeĭ posomorîte. Omulŭ primesce din documentulŭ, cam laconicŭ compusŭ, impresiunea că tóte câte le conține suntŭ adevĕrate, dér că nu tóte câte în casul acesta tristŭ se țînŭ de adevĕrŭ, au fostŭ primite în documentulŭ celorŭ treĭ obducențĭ. Acesta conține destule lacune. Ce privesce abnormitățile aflate în formarea craniuluĭ, nu póte fi îndoélă, că ele suntŭ recunoscute de psichiatria modernă ca condițiunĭ ale înclinațiuneĭ spre repentină alienațiune mentală. Pe când se ține aicĭ contŭ de acéstă împrejurare, nu póte nimenea sĕ-șĭ suprime mirarea, că în actulŭ de obducțiuneĭ publicatŭ nu se arată diametrulŭ raneĭ pe unde a eșitŭ glonțulŭ. Și acéstă lacună e de natură de a nutri îndoelile, ce esistă aicĭ, ca și în Ungaria, în privința faptuluĭ sinucidereĭ. Se ḑice aicĭ, că décă rana este de faptŭ de 7 milimetre, cum s'a vorbitŭ la autopsia cadavruluĭ, séu décă ar fi chiar maĭ mică, acesta s'ar fi publicatŭ neamânatŭ, căcĭ prin aceea s'ar fi adusŭ cea maĭ mare dovadă pentru plausibilitatea sinucidereĭ. Deórece înse actulŭ oficialŭ tace despre lărgimea raneĭ produse la eșirea glonțuluĭ, îșĭ ḑicŭ ómeniĭ, că diametrulŭ trebue sĕ fiă maĭ mare decâtŭ 7 milimetrĭ și póte încă multŭ maĭ mare. Se așteptă înse cu siguritate, că după îmormêntare se va face o publicare oficială, care va lumina acestŭ punctŭ alŭ protocoluluĭ."

„Din Meyerling séu din Baden nu se póte afla absolutŭ nimicŭ despre acésta. In Meyerling servitoriĭ dela castelŭ, precum și personalulŭ forestierŭ *suntŭ separațĭ hermeticŭ și isolațĭ de orĭ ce atingere cu lumea din afară*. Este fapt că locuitoriĭ din Meyerling au aflatŭ versiunea oficială a sinucidereĭ numaĭ din Viena".

„Pe aicĭ domnesce o mare nervositate în privința procedereĭ cercurilorŭ oficiale și se 'ntrébă ómeniĭ de ce s'a publicatŭ maĭ întâiu oficialŭ ataculŭ de apoplexiă a inimeĭ? Urmarea este că pe aicĭ *impresiunea e generală, că s'au retăcutŭ lucrurĭ însemnate*".

*

„Fremdemblatt" din Viena publică o desmințire interesantă de următorulŭ cuprinsŭ: „Intre multele neesacte istorisirĭ a împrejurărilorŭ ce au datŭ nascere publicațiuneĭ dela 1 Febr. în fóia oficială „Wiener Tgbltt." asupra morțiĭ prințuluĭ de corónă Rudolfŭ, intelnimŭ și acea împărtășire, *că ar fi fostŭ lipsă de intrevenirea deosebită a ministrului-președinte Tisza*, spre a se delătura bănuielile ce s'au ridicatŭ în contra cerereĭ de a se espune pe deplinŭ starea adevĕrată a lucruluĭ. Acéstă împărtășire, precum ni-se asigură din partea cea maĭ competentă, nu corĕspunde faptelorŭ. Când a sositŭ la Viena ministrulŭ-președinte Tisza și a făcutŭ visită ministruluĭ de esterne Kalnoky, *se dăduse deja prea înalta împuternicire spre a se publica adevĕrata stare a lucruluĭ fără nicĭ o reservă* și deja se compunea publicațiunea respectivă." — Cutezarea oficioșilorŭ ungurĭ, carĭ au schimositŭ faptele, spre a face érășĭ reclamă pentru șefulŭ lorŭ, apare în urma aceste desmințirĭ într'o lumină fórte pĕcătósă.

*

„Inainte cu vre-o câțiva anĭ"—scrie „Ellenzék" — „ne veni din Praga scirea, că tinĕrulŭ Principe de corónă, care pe atuncĭ trăia în societatea aristocrațilorŭ boemĭ, s'a exprimatŭ fórte nefavorabilŭ despre aristocrația maghiară. Elŭ s'a schimbatŭ cu totulŭ maĭ târḑiu. In vĕrsta bărbătéscă, magnațiĭ maghiarĭ îĭ erau ceĭ maĭ buni prietinĭ, contele Karolyi Pista, contele Teleki Samu și alțiĭ suntŭ totŭ atâtea dovedĭ, câtŭ i-a plăcutŭ archiduceluĭ Rudolfŭ societatea maghiară, obiceiurile maghiare. Șĭ-a adusŭ pe tênĕra și frumósa sa nevastă în cerculŭ societățiĭ distinse din Budapesta, la balulŭ „Kulturegylet"-uluĭ, la seratele casineĭ naționale. Acasă la Karolyi Istvan principele de corónă a petrecutŭ timpŭ îndelungatŭ împreună cu principesa de corónă: o distincțiune de care nu s'a maĭ împărtășitŭ nicĭ unŭ aristocratŭ. Contele Teleki Samu șĭ-a trimisŭ rapórtele de-adreptulŭ luĭ. Archiducele le-a împărtășitŭ apoĭ familieĭșĭ amicilorŭ luĭ. La vênătorĭ, aristocrațiĭ maghiarĭ au fostŭ totŭ în jurulŭ luĭ și cu dênșiĭ îșĭ petrecea totdéuna adevĕratŭ ungurește, pe lângă musică țigănéscă și ciardașurĭ."

*

Contele Bombelles, mareșalulŭ curțiĭ prințuluĭ Rudolfŭ, părăsesce pentru maĭ multŭ timpŭ Viena. Bratfisch, birjarulŭ prințuluĭ de corónă, a fostŭ primitŭ în audiență de Maiestatea Sa. Cu acéstă

ocasiune birjarulŭ a datŭ înderĕtŭ unŭ acŭ de peptŭ ce primise ca darŭ dela prințulŭ de corónă.

*

„Pol. Corr.“ scrie că, după informațiunile ce le are, sgomotele, cumcă princesa de corónă Stefania ar avé de gândŭ sĕ părăséscă pentru totdéuna Austro-Ungaria, trebuescŭ primite cu cea mai mare precauțiune. Din contră, numita fóiă află din isvorŭ demnŭ de încredere, cumcă princesa de corónă s'a esprimatŭ, că pré multŭ iubesce părechea împĕrătéscă, pe archiducesa Elisaveta (fiica ei), Austro-Ungaria și Viena, decâtŭ ca sĕ'i pótă părăsi; prin nenorocirea ce i-a lovitŭ pe toțĭ împreună, se simte și mai strînsŭ legată de ei.

*

„Epoca“ spune, că *Regele și Regina României* au trimisŭ Dumineca la Viena o splendidă corónă, ca sĕ se depună pe cosciugulŭ archiducelui Rudolfŭ.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS“.

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Imormêntarea prințului Rudolf.

Viena, 5 Februarie, 10 óre nóptea. — Indată ce s'au închisŭ porțile bisericei palatului, ne mai fiindŭ admisŭ publiculŭ, se adunară părinții, soția și surorile rĕposatului prințŭ de corónă în jurulŭ catafalcului spre a-șĭ lua ultimulŭ adio.

In orele prime de după amédĭ gardele împĕrătescĭ se aședară pe Franzens-ring. Sosirea jalnicilorŭ óspețĭ cu trăsurile a duratŭ una oră. La 4 óre sosiră membrii familiei împĕrătescĭ înaintea micei porțĭ a bisericei capuținilorŭ, unde iau primitŭ mareșalii curții Hohenlohe și Hunyadi și Guardianulŭ conducêndu-i prin coridorulŭ mănăstirei în biserică, care era îmbrăcată tótă în negru. In mijloculŭ bisericei se afla catafalculŭ. Coștiugulŭ se luà josŭ de pe patulŭ unde era espusŭ, puindu-se în mișcare conductulŭ funebralŭ între sunetulŭ clopotelorŭ, conformŭ programei.

Când carulŭ funebralŭ a ajuns înaintea porții mănăstirei capuținilorŭ, Imperatulŭ, părechea regală belgiană, archiducii și archiducesele, precum și cei mai de frunte óspețĭ din întru și din afară întrară în biserică. Archiepiscopulŭ Gauglbauer împreună cu membrii capitlului catedralŭ aștepta coșciugulŭ la pórta bisericei și'lŭ conduseră în biserică. Pe când se binecuvêntau rĕmășițele pămêntescĭ, ale prințului de corónă Maiestatea Sa Impĕratulŭ, care observa o ținută plină de pietate, nu își luà în totŭ timpulŭ ochii de pe coșciugŭ. Dup'aceea a cântatŭ corulŭ dela curte „Libera“. Impĕratulŭ pășì apoi înainte lângă coșciugŭ spre a face o ultimă evlaviosă rugăciune, apoi împreună cu archiducii Carolŭ Ludovicŭ, Franciscŭ Ferdinandŭ, cu prințulŭ Bavariei cu prințulŭ Philipp de Coburg petrecù coșciugulŭ până în criptă, unde după cea din urmă binecuvêntare mareșalulŭ curții, principe Hohenlohe a predatŭ cadavrulŭ în grija și păstrarea Guardianului.

Impĕrătésa, princesa de corónă Stefania, archiducesele Gisela și Valeria nu au luatŭ parte la conductulŭ funebralŭ, ci în totŭ timpulŭ înmormêntării s'au aflatŭ în biserica palatului de pe Iosefsplatz, cufundate în evlaviose rugăciunĭ.

Mulțimea nenumĕrată de poporŭ observà cea mai esemplară ordine în totŭ timpulŭ înmormêntării. Incă înainte de 5 óre séra actulŭ funebralŭ a fostŭ terminatŭ.

SCIRILE DILEI.

Traianŭ Doda sub esecuțiă. Sub titlulu acesta cetimŭ în „Erdelyi Hirado“ dela 4 Februarie: „Comunitatea de avere, alŭ căreia președinte este Traianŭ Doda, împrumutase lui Carolŭ Tatartzy, arendatorulŭ băilorŭ Herculane, care reposà în anulŭ trecutŭ, suma de 10,000 fl., fără ca sĕ fi primitŭ pentru acésta garanția prescrisă prin statute. Tótă garanția a constatŭ într'unŭ documentŭ, prin care'i se asigură comitetului o cauțiune mai mare. Averea lui Tatartzy însĕ venindŭ la licitațiă, erariulŭ, pentru o sumă mai mare, își insinuà pretenția sa asupra cauțiunei de mai susŭ și încă cu dreptulŭ de prioritate. Indată ce înțelese despre acésta fișpanulŭ Iakabffy Imre, care este tot-odată și comisarŭ guvernamentalŭ alŭ comunității de avere, întreprinsă pașii necesarĭ pentru a asigura fondulŭ comunității contra periculului de a perde cele 10 mii. In scopulŭ acesta fiscalulŭ comitatensŭ Sulyok Arpad se presentà în diua de 31 Ianuarie la Caransebeșŭ și esecuà pe generalulŭ Doda, precum și pe ceilalțĭ fruntașĭ ai comunității de avere, carĭ altmintrelea suntŭ aderenții partidului politicŭ alŭ lui Doda. Generalului, pe lângă suma de 2400 fl. banĭ gata, i-s'a pusŭ sub secuestru și a treia parte din pensiunea sa. Totŭ asemenea s'a întêmplatŭ și cu averea rĕposatului vice-colonelŭ Seracinŭ, precum și cu averea mobilă și imobilă a locotenentului Curescu. Din causa acésta în Caransebeșŭ e mare consternațiune“. Etă unŭ fișpanŭ, care de multŭ ce se interesézà de averea grănițerilorŭ a găsitŭ nodŭ în papură ca sĕ aducă în bănuială esemplara administrațiă a acestei averĭ și astfelŭ sĕ'șĭ pótă mai ușorŭ infige administrația unguréscă ghiarĕle în averea româneścă!

***

O filială nouă a Școlii române. „Revista Politică“ din Suceva scrie: „Membrii societății „Șcóla română,“ carĭ locuescŭ în Cernăuțŭ, invitațĭ fiindŭ de d-lŭ M. Pitei, consiliarŭ la curtea de apelŭ î. p., s'au întrunitŭ în 15 Ianuarie a. c. în localitățile societății pentru cultura și literatura română și au decisŭ unanimŭ, ca sĕ înființeze și în capitala țĕrii o societate filială a Scolii române, alegêndŭ unŭ comitetŭ de 5 membrii și adecă: Dlŭ M. Pitei, președinte, d-lŭ N. Ieremievicĭ-Dubău, vice-președinte; d-lŭ Gr. Halipŭ, secretarŭ; d-lŭ Ilie Luță, cassarŭ; d-lŭ Ilie Dimitrovicĭ controlorŭ.

***

Faptă bună. D-lŭ Aureliu Petcu, preotŭ în Cheveșulŭ mare, a dăruitŭ bisericei de acolo o cădelniță de argintŭ în prețŭ de 30 fl.

***

Cutremurŭ de pămentu. In Checia-română s'a simțitŭ la 24 Ianuarie unŭ cutremurŭ de pămêntŭ, care a ținutŭ vr'o șése secunde. S'au spartŭ ferestre la mai multe case.

***

Balu in Timișora. Balulŭ damelorŭ române din Timișóra se va ține la 16/4 Februarie 1889 în Timișóra în reduta hotelului „Principele de corónă“ din cetate în favórea scólei române de fete din Timișóra-Fabric. La acestu balŭ învită comitetulŭ arangiatorŭ: Ana Ardeleanŭ președintă, Helena Schelegian, Valeria Iurma, Vilma Milu, Sofia Chindia, Emilia Arsenoviciu secretară, Aneta Adamŭ, Evelina Micu, Emilia Brașovan, Helena Pap, Ana Cornea casieră, Ana Iovi, Christina Maniu, Victoria Manția, Persida Janŭ. Bilete de familiă 3 fl., Bilete de persóne 1 fl. Logia 5 fl. Inceputulŭ la 8 óre séra. Bilete de intrare se potŭ căpĕta la casiera d-na Ana Cornea în Fabricŭ și la d-na Aneta Adamŭ în cetate, în casele Mocioniane, ér în diua balului la cassă. Contribuirĭ benevole suntŭ a se adresa la d-na Ana Ardeleanŭ în Timișóra-Fabricŭ Nr. 604. Damele suntŭ rugate a se înfățișa în costumŭ naționalŭ.

***

Gimnasiu sérbescu. Fratele repausatului patriarchŭ din Carlovițŭ, Angelicĭ, a oferitŭ în numele sĕu și alŭ repausatului patriarchŭ o sută-doue-decĭ de mii de florinĭ pentru clădirea unui gimnasiu în Carlovițŭ.

***

Din Deva. D-lŭ Augustŭ A. Nicóră din Deva ne trimite o declarațiă de optŭ rêndurĭ în contra corespondenței d-lui F. H. Longinŭ publicată în Nr. 14 alŭ foii nóstre. Deórece acésta declarațiă e cu totulŭ personală și nu cuprinde nicĭ măcarŭ unŭ singurŭ argumentŭ în contra memoratei corespondențe, nu o putemŭ publica.

Desbaterile asupra legii militare.

In 28 Ianuarie n., înaintea camerei deputaților mare mulțime de poporŭ și mai multă polițiă ca altădată. In cameră galeriile pline.

Raportorulŭ *Münich* vorbì pentru cea din urmă dată, susținêndŭ proiectulŭ de lege militară.

Ministrulŭ *Tisza* spune, că a primitŭ scrisorĭ anonime, în care e amenințatŭ cu mórte.

Contele *Apponyi* vorbì doue ore și jumĕtate pentru moțiunea sa. Aplause, sgomotŭ, și în sală și pe galerii.

Ministrulŭ *Tisza* începe a vorbi, oposiția îlŭ întrerupe. Președintele *Pechy* sună mereu clopoțelulŭ, dér nimenea nu'lŭ bagă'n sémă. Tisza érășĭ începe a vorbi. Oposiția îi strigă: „Dă-țĭ mai bine demisiunea!“ Tisza érășĭ începe, oposiția din nou îi strigă: „'Țĭ vei da dimisia?“ Președintele sună și amenință, drépta-lŭ aplaudă, stânga murmură.

In fine *Tisza* póte vorbi. Amintesce érășĭ de scrisorile anonime, oposiția cere sĕ i-le arate. Ministrulŭ dice, că nu vrea sĕ ocupe camera cu copilării, dér cei carĭ voescŭ, le potŭ vedé. Incepe a polemisa cu Apponyi, oposiția îi strigă acestuia „eljen“ și aplaudă; de trei orĭ se repeți acéstă scenă. Către sfêrșitulŭ vorbirei lui Tisza, unii deputațĭ din stânga estremă se ridicară dela locurile lorŭ și arătară cu degetele spre galeria din mijlocŭ și din stânga. Toțĭ deputații își îndreptară privirile într'acolo. Deodată rĕsuna strigătulŭ: „Suntŭ agențĭ secrețĭ ai poliției în cameră! Au pusŭ polițiștĭ secrețĭ sĕ ne supraveghieze! E o rușine o astfelŭ de procedere!“ Mai mulțĭ deputațĭ din stânga estremă săriră dela locurile lorŭ, strigau, gesticulau, ridicau brațele și arătau spre galeriă. Câteva minute durà acéstă scenă. Președintele suna din rĕsputerĭ, dér înzadarŭ. De pe galerii trebuì sĕ fiă îndepărtațĭ doi civiliștĭ, carĭ erau cunoscuțĭ ca polițiștĭ secrețĭ. Din stânga se strigà din nou: „E o rușine a pune parlamentulŭ ungurescŭ sub supraveghiare polițienéscă și representanții poporului a desbate sub paza poliției!“ Unŭ sfertŭ de oră mai durà acéstă larmă.

In fine *Tisza* începù érășĭ sĕ vorbéscă. Din nou urmară întrerupĕrĭ. Drépta își perdù răbdarea, membrii ei se ridicară de pe scaune, cerură sĕ fiă admoniatŭ Hoitsy. Tisza făcù apelŭ la cameră sĕ priméscă legea în interesulŭ monarchiei și alŭ patriei. Drépta strigà „eljen Tisza“, oposiția strigà „eljen Apponyi“. Tisza plecà din sală, după elŭ partisanii sĕi făcêndu'i ovațiunĭ până în culoare. Pe altă ușe eși Apponyi, după elŭ aderenții sĕi.

La 29 Ianuarie parlamentulŭ a statŭ sub terorismulŭ mulțimei de strade, și ministrii Tisza, Baross, Fejervary și Szechenyi au fostŭ o óră întrégă prisonerii ei.

Gabriel *Ugron* vorbì pentru ultima

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Poesii poporale din Săcele.

VI.

Verde fóiă, bobŭ și linte,
Puică de adĭ înainte
Di 'i mă-ti sĕ te mărite.
Fóiă verde d'aliorŭ
Ca și eu oa sĕ mĕ'nsorŭ
Nu ''țĭ mai potŭ duce de dorŭ
Verde fóiă ș'olalea
Insóră-te Dumnéta
Sĕ vĕdŭ, ce póma 'i lua?
De vei lua-o mai frumósă
Dumnedeu sĕ 'ți ție casă.
De vei lua una ca mine
Dumnedeu sĕ 'țĭ dea multŭ bine.
De vei lua-o mai așa
Sĕ n'ai nicĭ parte de ea.
De 'i lua'o mai grozăvióră
Sĕ dea Dumnedeu sĕ 'țĭ móră.
Firicelŭ de iarbă négră
Ia vedĭ puica mea cea dragă,
Trece drumulŭ nu mĕ 'ntrebă.
Las' sĕ trécă, treba 'șĭ facă
Par'că cineva mi o rógă.
Las 'sĕ trécă, sĕ'șĭ d'alégă,
Sĕ'șĭ alégă doi și trei
Pân'oa da de ochii mei,
Că suntŭ negri ca ș'ai ei.
Nu te rogŭ, nu te poftescŭ,
Eu ca tine mai găsescŭ
Mai din némŭ și mai din viță,
Nu ca tine-o rămășiță
Fată de cârciumăriță.

VII.

Verde fóiă samurastră,
Cine n'a iubitŭ nevastă,
Nicĭ sĕ nu se ispitéscă;
Ca dragostea de nevastă
Te uscă, te face iască,
Te bagă 'n bólă canéscă.
Dragostea de fată mare
Ca fasolea din căldare.
Când îi pui trei mânĭ de sare
Tu o guștĭ de e sărată
Și ea 'i dulce, leșinată.
Verde fóiă mușețelu
Până 'i omulŭ tinerelu
Se ține dorulŭ de elu;
Omulŭ decă 'nbĕtrânesce
Dorulŭ se călĕtoresce
Dragostile 'lŭ părăsesce.

VIII.

Verde fóia tiriplicŭ,
De te-ar prinde neica 'n crângŭ
Mijlocelulŭ sĕ ți'lŭ frângŭ
Și trei costițe d'arêndŭ.
Sĕ 'țĭ rupŭ salba dela gâtŭ
Sĕ mergĭ la bărbat plângêndŭ.
Măi bărbate, blĕstămate
Alergă la babe nópte
Sĕ'mĭ scótă junghiulŭ din spate.
Mititică 'mĭ eștĭ de statŭ
Și dulce la sărutatŭ,
Mititică 'mĭ eștĭ de trupŭ
Și 'nțeléptă la cuvêntŭ.
Mititică 'mĭ eștĭ de anĭ
Și mi-ai dobânditŭ dujmanĭ.
Hai cu neica la Focșanĭ
Sĕ 'țĭ dau vinŭ de șepte anĭ,
Sĕ te plimbĭ cu armăsarĭ,
Sĕ te scapŭ eu de dujmanĭ.
Din Focșanĭ la Bucurescĭ
Sĕ 'țĭ cumpĕrŭ haine domnescĭ,
Largĭ în șele, strimte 'n póle,
Cum stă bine la cocóne!

IX.

Verde fóiă trei sipicĭ,
Lele cu códele lungĭ.
Și cu-o strungărétă 'n dințĭ
Și străină de părințĭ,
Ce mĕ facĭ sĕ vinŭ p'aicĭ
Desculțŭ și făr' de cipicĭ
Numai cu țigara 'n dințĭ?
Fóiă verde trei spănace
Bate-o Dómne și-o ia drace
Curva nu mĕ lasă 'n pace
Sĕ iubescŭ pe care 'mĭ place.
Verde fóiă batostatŭ
De multe capu mi-a datŭ
Și neica nu m'a lăsatŭ.

X.

Verde fóiă tiriplicŭ
Pe celŭ délŭ pe celŭ colnicŭ,
Pe celŭ drumŭ cam părăsitŭ
Vine-o pruncă și unŭ voinicŭ;
Voinicŭ vine șuerândŭ
Și pe murgulŭ buestrândŭ.
Prunca vine suspinândŭ
Și din gură-așa grăindŭ:
Verde fóiă și-o cicóre,
Pune-mĕ neică călare
La spatele Dumitale,
Că nu mai potŭ de picióre,
Că mi'i drumulŭ glodurosŭ
Nu mai potŭ merge pe josŭ.
Bucurosŭ puică te-așŭ pune
Dér murgu'i tînĕrŭ de dile
Aghia[1]) mĕ duce pe mine.

*) Abea.

eră susţiindu'şi moţiunea. Galeria îlŭ aplaudă. Drepta cerù sĕ se deşerte galeria, oposiţia aplaudă împreună cu galeria. Preşedintele sună mereu şi amenință, că pune sĕ deşerte galeriile. Sgomotulŭ devine infernalŭ. Mulţî deputaţî îşî părăsescŭ locurile, se vedeau braţe ridicate amenințândŭ, pumnî strînşî, feţe roşii ca para focului.

După ce cu mare greutate se potolì larma, se făcù votarea cu apelŭ nominalŭ. Din 450 deputaţî verificaţî, 267 votară pentru primirea legii, 141 contra ei, 41 au fostŭ absenţî. Unŭ deputatŭ oposiţionalŭ strigà: „Asta'i scandalŭ!“ Acestŭ strigătŭ aţîţà pe ceilalţî deputaţî, carî strigară furioşî: „Scandalŭ! Trădătorî ai patriei! Pungaşî!“ Erăşî se vĕdură pumnî amenințândŭ, ér de pe galeriă strigară stundenţii: „Vai de trădătorii patriei! Sĕ mergemŭ pe stradă şi sĕ'i primimu acolo!“

Dintre deputaţii saşî numai Adolf Zay şi Iosif Filtsch votară contra legii cu oposiţia moderată. Când profesorulŭ Pulszky vota pentru lege, studenţii de pe galerii îi strigară: „Abzug! Scandalŭ! Trădătorŭ!“ Demonstraţiune i-au făcutŭ studenţii la universitate. Când au eşitŭ deputaţii, studenţii, amenințândŭ cu pumnii pe unii deputaţî, strigară: „Vremŭ sĕ vedemŭ pe strădătorulŭ Tisza! Unde s'a ascunsŭ? Vremŭ sĕ 'i pregătimu o primire cum i-se cuvine! La urma urmelorŭ s'a spăriatŭ domnişorulŭ!“ Mulţimea asemenea striga: „Vremŭ sĕ vedemŭ pe trădătorulŭ Tisza! Afară cu laşulŭ! Unde s'a ascunsŭ? Altceva nu vremŭ, dér amŭ dorî sĕ-lŭ vedemŭ!“

Demonstraţiile, ce au urmatŭ pe stradă, suntŭ cunoscute.

Literatură.

Preotulŭ Românŭ, diar bisericescŭ, scolastic şi literarŭ. Anul XV. Apare în Gherla odată pe lună în broşurî de câte 2½—3½ cóle şi costă pe anŭ 4 fl. séu 10 francî. Proprietarŭ, Redactorŭ şi Editorŭ *N. F. Negruţiu.* — Nr. 2 dela 1 Februarie conţine: Ioanŭ Fekete Negruţŭ (urmare); Studiu din Dreptulŭ canonicŭ, de Ioanŭ Papiu; Despre sacramentaliă (fine), de I. Boroşŭ; Cuvêntŭ de întroducere în parochiă, rostitŭ de preotulŭ Antoniu Precupŭ cu ocasiunea întroducerei sale ca preotŭ în Rebrişóra; Conferinţa preoţéscă a tractului Gherlei, de I. Sonea, preotulŭ Seplacului; Varietăţî.

Amiculŭ Familiei, diarŭ beletristicŭ şi enciclopedicŭ literarŭ cu ilustraţiunî; apare în Gherla la 1 şi 15 a fiă-cărei lunî în mărime de câte 2—3 cóle şi costă pe anŭ 4 fl., pentru România pe anŭ 10 francî. Anulŭ XIII. Proprietarŭ, Redactorŭ şi Editorŭ *N. F. Negruţiu.* — N-rulŭ 3 dela 1 Februarie conţine: Ioanŭ F. Negruţiu (urmare); Influinţa mândriei, novelă org. (urmare), de Paulina Rovinarŭ; In medulŭ nopţii (poemŭ în prósă), de Traianŭ H. Popŭ; Amintirî din revoluţiunea anului 1848 în Transilvania, narate de d-na Maria Şuţu; Barca roza (poesiă), de Iosifŭ Popescu; Poesii de Heinrich Heine (poesiă), de C. Morariu; Diverse (sub rubrica acésta se cuprindŭ mai multe scirî interesante); Ghicitură de şacŭ: Glume (cu ilustraţiunî).

Biserica gr. cat. din Deşiu.

Deşiu, 1 Făurariu 1889 n.

In 20 Ianuarie a. c. s'a cetitŭ în adunarea poporului şi a inteligenţei darea de sémă despre starea presentă a averii eclesiei gr.-cat. din Deşiu, din care resultândŭ ca percepţiunî 1393 fl. 38 cr., ca erogaţiunî 1199 fl. 22 cr., restulŭ e de 196 fl. 16 cr., care adăugêndu-se la capitalulŭ depusŭ în casa de păstrare „kisegitö“ de 3851 fl., cu obligaţiunile de statŭ ale împrumutului naţionalŭ din 1854 de 650 fl. şi cu dreptulŭ regalului a 3 antique de pre anulŭ 1888 de 79 fl. 30 cr., suntŭ astădî 4855 fl. 46 cr. banî bisericescî, cu care este a se edifica biserica cea nouĕ.

Iată cum au sporitŭ banii bisericescî: In 1881 era capitalulŭ bisericei numai 800 fl. (vedî „Observatoriulŭ“ Nr. 18 din 1881). Inteliginţa subscrise în 1879 vre-o 400 fl., din carî până în 1882 eşiră 222 fl. 60 cr. (precum se vede din „Observatoriulu“ Nr. 61 din 1882). In 1883 capitalulŭ se mărì la 1700 fl. (Obser. Nr 14 din 1883); în 1884 ajunse la 2300 fl. (Observ. Nr. 24 din 1884); în 1885 era 2550 fl. (vedî „Gazeta“ Nr. 12 din 1885) şi în 1887 3200 fl. (a se vedea „Gazeta“ Nrii 45 şi 94 din 1887) din care se póte afla că bunulu *Episcopŭ dela Gherla* ne donà în vre-o 4 anî câte 300 fl.=1200 fl.; *d-lu Gabrielŭ Manu* esoperà dela episcopulŭ rom. cat. emeritŭ contele *Zichy* dela Maierulŭ 300 fl.; *d. advocatŭ Augustinŭ Munteanu* cedà în favorea fondului bisericei o pretensiune ce avea la episcopulŭ rom. cat. Fogarasi Michailŭ dela Alba-Iulia de 200 fl.; s'a sporitŭ apoi din venitulŭ balurilorŭ poporalî şi din mai multe colecte din chiria a 2 case ale eclesiei de 150 fl. anualŭ, cum şi cu procentele din capitalulŭ depusŭ, care a totŭ fructificatŭ.

Decă nu se spesau 400 fl. pentru unŭ grajdŭ de piétră la parochiă în anulŭ 1883 şi pentru edificarea scólei în 1886 vre-o 600 fl., capitalulŭ bisericei crescea şi mai cu sporŭ.

Acum în amintita conferinţă spre a ne sci orienta s'a predatŭ planulŭ bisericei compusŭ de renumitulŭ edificătorŭ de bisericî prin comulŭ acesta de ţéră d. Laurenţiu Zottich din Dindeleagŭ, şi preliminarulŭ speselorŭ de edificare măieştrilorŭ românî din locŭ. Ioanŭ Sichişanu şi George Şuleanŭ, ei sĕ calculeze că ridicarea zidului şi acoperirea bisericei cât va costa şi despre resultatŭ sĕ raporteze în Dum neca viitóre.

Totŭ atuncî s'a alesŭ o comisiune stătătóre din dd. Vasiliu Hossu jude r., Dr. Teodorŭ Mihali, Georgiu Gradovicî advocaţî şi Florianŭ Hatasŭ cancelistŭ ca sĕ esamineze starea locului de bise rică la cartea fonduară, de mai suntŭ ceva pretensiunî de esecutatŭ, care asemenea sĕ raporteze în Dumineca viitóre, când asemenea se va ţine adunare în causa edificărei bisericei.

In 27 Ianuarie a. c. ţinêndu-se a doua conferinţă totŭ în scóla poporală română, comisiunea de 4 inşî prin d-lŭ Dr. Mihali raporteză, cumcă în cartea funduară are încă d. advocatŭ Augustin Munteanŭ cu d. jude reg. Hossu pretensiune întabulată pe grădina cu fundamentulŭ bisericei; la care d. Hossu judele predà o chitanţă de ştergere dela d. Munteanŭ, carî ambii doneză pretenţiunea lorŭ de 300 fl. bisericei, ceea ce conferinţa a primitŭ pe lângă espresiunea recunoscinţei, şi astfelŭ se va limpedi fondulŭ bisericescŭ prin destabulare. Altcum nu mai are nimenea nicî o pretenţiune asupra locului de biserică.

Măieştrii Sichişanu şi Şulean arată că edificiulŭ bisericei — alŭ cărei fundamentŭ e scosŭ până la ţioclii încă din anulŭ 1877 — se póte găta şi pune sub acoperemêntŭ cu 6800 fl. v. a.

Findŭ-că fără 8000 fl. nu ne putemŭ apuca de lucrulŭ bisericei până la care sumă ne lipsescŭ încă 3144 fl. 54 cr. lângă capitalul de 4855 fl 36 cr. ce avemŭ — după discuţinî îndelungate, că cum şi pe ce cale s'ar putea procura suma ce lipsesce: cu o rîvnă unanimă [şi demnă au făcutŭ următórele subscrierî Domnii:

Gavrilŭ Manu, advocatŭ 100 florinî. Ioane Velea, protopopŭ 100 fl. Dr. Teodorŭ Mihali, advocatŭ şi proprietarŭ 200 fl. Augustinŭ Munteanu, advocatŭ, iertà pretensiunea sa legală de 100 fl. Vasile Hossu jude reg. iartà încă pretensiunea sa legală de 100 fl. şi mai apromite a da încă 50 fl. = 150 fl. Alexandru Cheresteşiu, cand. de adv. 100 fl. Alexă Bogdanŭ cancel. jud. 50 fl. Simeonŭ Corpodeanŭ registrantŭ orf. 50 fl. Florianŭ Hatosŭ cancel. advi 20 fl. Petru Mureşianu, can. adv. 25 fl. Dr. Gavrilă Triponŭ, candd. adv. 20 fl. Ioanŭ Mureşianu archiv. jud. 40 fl. Pavelŭ Huza, cancel jud. 30 fl. Vasile Petrişorŭ, cantorŭ 25 fl.

Apoi poporenii: Ioanŭ Sichitanu, murariu 30 fl. Georgiu Suleanu, lemnariu 20 fl. Teodorŭ Colceriu curat. prim. 50 fl. Vasile Bene, fĕtulŭ 15 fl. Ioanŭ Maşcanu economŭ 15 fl. Ioanŭ Cosma, murariu 10 fl. Simionŭ Câmpeanŭ 10 fl. Mitru Condorŭ economŭ 10 fl. Teodorŭ Rednicŭ, economŭ 10 fl, Teodorŭ Sesarmanu, petrariu 10 fl. Vasile Balmoşiu, murariu 10 fl. Ionŭ Danuţiu, diuariu 6 fl. Iacobŭ Popŭ econ mŭ 5 fl. Vasile Florişca 4 fl., Ilie Micu, economŭ 2 fl. Vasile Farcaşŭ, economŭ, 2 fl. Suma 1049 fl. v. a, care oferte benevole s'a hotărîtŭ a se solvì în rate până la 1 Iulie 1890.

Totodată s'au alesŭ colectanţî *dd. Augustinŭ Munteanu, Dr. Teodorŭ Mihali* şi *Ioane Velea protopopulŭ*, ca sĕ întreprindă colecte în Deşiu şi în Gherla, precum şi la inteligenţa şi poporenii, carî n'au fostŭ atuncî de faţă; şi s'au decisŭ sĕ se mai céră ajutóre dela toţî prelaţii românî gr. cat.

Trebue sĕ amintescŭ, că în anulŭ trecutŭ Il. Sa episcopulŭ *Michailŭ Pavel* dela Orada-mare a dăruitŭ bisericei nóstre 50 fl. v. pentru care i-se aduce mulţămită publică.

Unŭ curatorŭ bisericescŭ.

Din camerile române.

Senatulŭ. Şedinţa dela 19 Ianuarie.

D-lŭ *generalŭ Florescu* face cunoscută încetare din vieţă a Archiducelui moştenitorŭ a Austriei şi propune, ca Senatulŭ sĕ adreseze o telegramă decondolenţă Camerei Seniorilorŭ. — Propunerea e primită. Senatulŭ trece în secţiunî.

Camera. Şedinţa dela 19 Ianuarie.

D-lŭ *Carpŭ* cere sĕ se voteze unŭ creditŭ suplimentarŭ de 40,000 lei pentru cheltuelile diplomatice. — Se admite cu 90 voturî contra 15.

D-lŭ *Pogorŭ* face cunoscută Camerei nenorocirea ce a izbitŭ pe monarchia vecină prin mórtea Arhiducelui Rudolfŭ şi propune sĕ se trimită telegrame de condolenţă preşedinţilorŭ Camerilorŭ din Viena şi Pesta.

D-lŭ *Cogălniceanu*, interpretulŭ unanimităţii deputaţilorŭ, propune sĕ se exprime guvernului centralŭ din Viena părerea de rĕu ce o simţimŭ pentru perderea durerósă cercată de gloriósă dinastiă a Habsburgilorŭ.

La ordinea dilei e alegerea preşedintului camerei. Se alege prin votare d-lŭ C. Gradişteanu. D-sa mulţumesce celorŭ ce l'au alesŭ şi promite tuturorŭ partidelorŭ, că va fi imparţialŭ în dirigerea desbaterilorŭ. Ca liberalŭ-conservatorŭ domnia-sa va căuta sĕ unéscă pe toţî carî adî suntŭ în divergenţă pentru micî cestiunî, şi speră că va reuşi, pentru realisarea reformelorŭ iminente care suntŭ cerute de ţéră într'o asemenea crisă economică.

D nii deputaţî trecŭ în secţii.

Convocare.

Reuniunea de împrumutŭ şi păstrare **„Speranţa“** din Borgoprundŭ va ţinè

Adunare generală

în Borgoprundŭ la **24 Februarie 1889** la 2 óre p. m.

Obiectele:

1. Censurarea raţiunilorŭ, statorirea bilanţului şi împărţirea dividendelorŭ;
2. Propunerile consiliului de inspecţiune:
3. Propunerile directiunei;
4. Propunerile membrilorŭ.

Pentru casulŭ când la acestŭ terminŭ nu s'ar aduna membrii de ajunsŭ, în înţelesulŭ statutului, totŭ prin acestŭ anunciu se convócă a doua adunare generală pe 6 Martie a. c. la 2 óre p. m.

Borgoprundŭ, 24 Ianuarie 1889.

Directorele reuniunei:
Dr. **N. Hanganuţŭ.**

Logodnă.

D-lŭ *Augustinŭ Almăşanŭ*, teologŭ absolutŭ de Blaşŭ, din comuna Boziaşŭ, s'a logoditŭ cu d-ra *Aurelia Popŭ*, fiica fostului protopopŭ şi inspectorŭ scolarŭ Augustinŭ Popŭ din Alba-Iulia.

Dorimŭ fericire tinerei părechî!

DIVERSE.

Sporirea tigrilorŭ. Locuitorii provinciei Bantam, pe insula Iava, suntŭ nevoiţî sĕ părăsuscă ţéra, fiind-că tigrii s'au sporitŭ în munţî şi în pădurî aşa de tare, încâtŭ pe fiecare anŭ le cadŭ jertfă sute de ómenî şi mii de vite. Guvernulŭ olandezŭ, care stăpânesce Iava şi care nu vré sĕ se despopuleze provincia Bantam, a trimisŭ unŭ însĕmnatŭ numĕrŭ de soldaţî sĕ stîrpéscă bestiile şi le-a promisŭ unŭ premiu de 400 francî de fiecare tigru ucisŭ orî prinsŭ.

Necrologŭ.

Neconsolabila soţie Ecaterina, fiulŭ Aurelŭ şi ficele Stela şi Lucreţia, au durerea a face cunoscutŭ tuturorŭ rudelorŭ, amicilorŭ şi cunoscuţilorŭ perderea prea iubitului lorŭ soţŭ şi părinte, **Petre Arhimandrescu**, încetatŭ din vieţă la 6 ale curentei.

Inmormêntarea s'a făcutŭ la cimitirulŭ Şerbanŭ-Vodă. — *Bucurescî,* Ianuarie 1889. Fie'i memoria binecuvêntată.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 31 Ianuarie st. n. 1889.

Bancnote româneseî	Cump.	9.25	Vênd.	9.27
Argintŭ românescŭ -	„	9.15	„	9.20
Napoleon-d'orî - - -	„	9.55	„	9.57
Lire turcescî - - -	„	10.80	„	10.88
Imperialî - - - -	„	9.80	„	9.88
Galbinî	„	5.60	„	5.69
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescî - - -	„	127.—	„	128.—
Discontulŭ - - - -	6½—8% pe anŭ			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 4 Febuarie st. n. 1889

Renta de aurŭ 4% - - - - - - -	101.30
Renta de hârtiă 5% - - - - - - -	93.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	145 20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	99 20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	114.75
Bonurî rurale ungare - - - - - -	105.—
Bonurî cu clasa de sortare - - - -	105.—
Bonurî rurale Banatŭ-Timişŭ - - -	105.—
Bonurî cu cl. de sortare - - - -	105.—
Bonurî rurale transilvane - - - -	105 —
Bonurî croato-slavone - - - - -	104.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului - - - - - - - - - -	124.70
Renta de hârtiă austriacă - - - -	82.90
Renta de argintŭ austriacă - - - -	83 55
Renta de aurŭ austriacă - - - - -	111.30
Losurî din 1860 - - - - - - - -	141.—
Acţiunile băncei austro-ungare - -	89[illegible].—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar -	312.50
Acţiunile băncei de creditŭ austr. -	311.60
Galbenî împĕrătescî - - - - - - -	5.67
Napoleon-d'orî - - - - - - - - -	9.55½
Mărcî 100 imp. germane - - - -	59.12½
Londra 10 Livres sterlinge - - - -	120.75

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ
Dr. Aurel Mureşianu.

Şi mi'i murgulŭ tinerelŭ,
Tinerelŭ şi mititelŭ,
Nu potŭ merge doi pe elŭ.
Verde fóiă ş'olalea
După murgulŭ se pleca
Mâna'n brâu că mî-o punea
Frumuşelŭ mî-o săruta
Şi pe murgulŭ mî-o asvêrlea,
Drumŭ prin codri s'apuca.
Verde fóiă şi-o cicóre,
Mĕ rogŭ codru Dumitale
Ca la fraţiorŭ mai mare
Sĕ mĕ laşî sub umbra ta
Cu-acea puică tinerea.
Bucurosŭ mi te-aşŭ lăsa
Da ţi-e puica tinerea
Şi frunda mi-s'a usca
Voinicii m'orŭ blăstĕma.
Frundulită rugulețŭ,
Haide, haide murgulețŭ
Pân' s'o-a face pĕrulŭ crețŭ
Şi codița ciuciumețŭ,
S'ajungemŭ în satŭ cu sóre
Ne-aşteptă cu demâncare.
Verde fóiă iarbă grasă
Ceță, ceță negurétă
Iute mai de diminețĕ
De pe lungulŭ drumului
De pe cóma murgului
Că m'apucă diua 'n satŭ,
Şi mî-e frică de legatŭ
Că'i puica de căpĕtatŭ.

XI

Verde fóiă rugulețŭ
Haide, haide murgulețŭ
Pân s'o a face pĕrulŭ crețŭ
Şi codița ciuciumețŭ.
Verde fóiă d'arnăutŭ
La puiuța de demultŭ
Că m'aşteptă sĕ mĕ ducŭ.
Verde fóiă iarbă grasă
La puicuța cea frumósă
Că m'aşteptă bucurósă
Cu bucatele pe masă
Cu ocaua plină, rasă
Şi o găină friptă, grasă,
Cu rochița'n brâu suméşă
Cu ochî negri pe feréstră.
Totŭ se uită'n calea nóstră
Verde fóiă rugulețŭ
Vină puică de mĕ vedî
Până suntŭ grânele verdî.
Că deca s'orŭ mai usca
S'orŭ usca, s'orŭ secera.
Sciu că nu mi'i mai vedea.

Nr. [illegible]

„ALBINA“ institutŭ de creditŭ şi de economii în Sibiiu.

CONVOCARE.

Domnii acţionarĭ ai **Institutului de creditŭ şi de economii „ALBINA“** se invită prin acésta în virtutea § 20 alŭ statuteloră societăţii la

a XVI-a ADUNARE GENERALĂ ORDINARĂ,

care se va ţine în Sibiiu **la 29 Martie 1889 st. n.** înainte de amédĭ la 10 óre în casa institutului (strada Baier, Nr. 1).

Obiectele:

1. Raportulŭ anualŭ alŭ Direcţiunei, bilanţulŭ anului de gestiune 1888 şi raportulŭ comitetului de supraveghiare.
2. Distribuirea profitului realisatŭ, conformŭ bilanţului.
3. Distribuirea sumei destinate pentru scopurĭ de binefacere.
4. Ficsarea preţului marceloră de presenţă pe anulŭ curentŭ.
5. Alegerea aloră patru membri în consiliulŭ de Direcţiune în sensulŭ §§-lorŭ 36 şi 37 din statute.

Domnii acţionarĭ, carĭ în sensulŭ §§ 22, 23 şi 24 din statutele societăţii voiescŭ a participa la adunare în persónă, séu prin plenipotenţiaţĭ, suntŭ rugaţĭ *a'şi depune acţiunile şi eventualŭ dovedile de plenipotenţă, celŭ multŭ până Marţĭ în 26 Martie a. c. st. n. 6 ore p. m. la cassa Centralei în Sibiiu seu la a filialei în Braşovŭ.*

Sibiiu, 4 Februariu 1889.

Direcţiunea institutului.

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugăm pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonaţĭ, că mai avemŭ din anii trecuţĭ numerĭ pentru complectarea colecţiunilorŭ „Gazetei“, precum şi câteva întregĭ colecţiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administraţiune în casŭ de trebuinţă.

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ . . . . 3 fl. —
„ şése lunĭ . . . . 6 fl. —
„ unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

pe trei lunĭ . . . . 10 francĭ
„ şése lunĭ . . . . 20 „
„ unŭ anŭ . . . . 40 „

Abonamente la numerele cu data de Dumineca.

Pentru Austro-Ungaria:

pe anŭ . . . . **2 fl.**
pe şése lunĭ . . . . **1 fl.**
pe trei lunĭ . . . . **50 cr.**

Pentru România şi străinătate:

pe anŭ . . . . **8 francĭ**
pe şése lunĭ . . . . **4 „**
pe trei lunĭ . . . . **2 „**

Abonamentele se facŭ mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate poştale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arăta şi poşta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persóne	Trenu acceleratŭ	Trenu omnibus	Trenŭ mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezö-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rev		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriş			4.15	6.12
Ghirbeu			4.36	6.24
Nădĕşel			4.58	6.38
Cluşiu		10.34	5.26	6.56
	11.15			7.15
Apahida	11.34			7.41
Ghiriş	12.45			9.18
Cucerdea	1.30			10.—
Uióra	1.37			10.09
Vinţulu de susŭ	1.45			10.19
Aiud	2.07			10.48
Teiuşŭ	2.26			11.55
Crăciunelŭ	3.11			12.34
Blaşiu	3.24			12.52
Micăsasa	3.54			1.34
Copşa mică	4.09			2.19
Mediaşŭ	4.21			2.46
Elisabetopole	5.11			3.31
Sighişóra	5.45			3.59
Haşfalĕu	6.12			4.32
Homorodŭ	7.32			6.53
Ágostonfalva	8.17			7.21
Apaţia	8.37			8.23
Feldióra	9.06			9.02
Braşovŭ	9.45			9.52
	1.55			
Timişŭ	2.53			
Predealŭ	3.28			
Bucuresci	9.35			

Predealŭ—Budapesta

	Tren de persóne	Trenu acceleratŭ	Trenŭ mixt	Trenu omnibus
Bucuresci			7.30	
Predealŭ			1.14	
Timişu			1.45	
Braşovŭ	—.—		2.32	
	4.10		7.10	
Feldióra	4.56		7.31	
Apaţa	5.37		8.14	
Ágostonfalva	6.07		8.36	
Homorodu	6.55		9.12	
Haşfaleu	8.36		10.24	
Sighişóra	9.13		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediaşu	10.37	—	11.47	
Copşa mică	10.59		12.02	
	11.16		12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blaşiu	12.16		12.53	
Crăciunelŭ	12.33		1.05	
Teiuşu	1.51		1.47	
Aiudu	2.18		2.08	
Vinţulŭ de susŭ	2.48		2.30	
Uióra	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghirişŭ	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Cluşiu	5.56		5.—	
	6.37	5.32		8.—
Nădăşelŭ	6.58			8.36
Gîhrbău	7.14			9.02
Aghireşŭ	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
B. Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rév	9.53	7.51		2.—
Mezo-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—
Viena	2.50	7.15	6.05	

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenu omnibus	Trenu de pers.	Trenu de pers.
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
Aradŭ		4.10	5.45
	2.17	4.30	6.—
Glogovaţŭ	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Paulişu	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Bêrzava		6.28	7.55
Soborşinŭ		7.25	8.42
Zamu		8.01	9.12
Gurasada		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicica		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orăştia		11.09	11.37
Şibotŭ		11.39	12.—
Vinţulu de josŭ		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46
Teiuşŭ	9.54	1.16	1.26

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenu mixt	Trenu de pers.	Trenu mixt
Teiuşŭ	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vinţulu de josu	12.30	4.10	
Şibotu	1.01	4.43	
Orăştia	1.32	5.13	11.—
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21
Deva	2.52	6.35	
Branicica	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zamŭ	4.44	8.11	
Soborşinŭ	5.30	8.46	
Bêrzava	6.27	9.33	
Conopŭ	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Paulişu	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovaţ	8.28	11.35	7.19
Aradŭ	8.42	11.39	7.38
	9.17	12.31	6.20
Szolnok	2.32	5.12	
Budapesta	6.—	8.20	
Viena	3.—	6.05	

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa-mică		2.29	4.35
Şeica mare		3.02	5.05
Lómneşŭ		3.46	5.46
Ocna		4.18	6.17
Sibiiu		4.42	6.40

Sibiiu-Copşa-mică

Sibiiu		8.50	10.—
Ocna		9.17	10.24
Lómneşŭ		9.45	10.50
Şeica mare		10.20	11.20
Copşa-mică		10.49	11.45

Cucerdea-Oşorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheţa	3.35	10.50	3.58
Ludoşŭ	3.56	11.11	4.20
M.-Bogata	4.06	11.20	4.30
Iernutŭ	4.43	11.57	5.11
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.28
Miraşteu	5.21	12.36	5.53
Oşorheiu	5.40	12.55	6.13
	6.—	4.58	
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oşorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oşorheiu		10.20	9.49
	6.56	12.15	10.20
Miraşteu	7.16	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.40	12.58	11.02
Iernutŭ	8.03	1.19	11.23
M. Bogata	8.37	1.49	11.53
Ludoşŭ	8.51	2.02	12.06
Cheţa	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Petroşeni

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Haţegŭ	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Baniţa	11.50	6.40
Petroşeni	12.30	7.12

Petroşeni-Simeria (Piski)

Petroşeni	9.36	4.26
Baniţa	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Haţegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.05	5.48
Aradulu nou	6.33	6.19
Németh-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timişóra	9.12	9.02

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.25	5.—
Merczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Németh-Ságh	8.36	7.23
Aradulŭ nou	9.11	8.01
Aradŭ	9.27	8.17

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghirişŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirişŭ	8.50	3.40

Unied.-Simeria (Piski)

Uniedóra	9.36
Cerna	9.50
Simeria	10.15

Mureşŭ-Ludoşŭ-Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.40
Ţagŭ-Budatelecu	8.02
Bistriţa	—.—

Bistriţa-Murĕşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	—.—
Ţagŭ-Budatelecŭ	9.41
Murĕşŭ-Ludoşu	1.11

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	5.38
Sighişóră	9.16

Notă: Numerii încuadraţĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.